

Identificació de l'expedient

Informe PRE_263_2022, relatiu a l'expedient de sol·licitud d'informe d'impacte de gènere que el Departament de la Presidència ha fet arribar a aquest Institut en data 26 d'octubre de 2022 sobre el Projecte de decret de reestructuració del Departament de la Presidència.

Fonaments jurídics1. Normativa bàsica sobre la igualtat de dones i homes, la transversalitat i la interseccionalitat de la perspectiva de gènere

- a) Articles 2 i 3.3 del Tractat UE, on s'estableixen la no discriminació i la igualtat entre dones i homes com a valors comuns als Estats membres de la UE, i es formalitza el compromís de fomentar la igualtat de dones i homes.
- b) Articles 8 i 10 del Tractat de Funcionament de la UE, on s'estableix que en totes les seves accions la Unió Europea tindrà per objectiu eliminar les desigualtats de homes i dones, i promoure la seva igualtat.
- c) L'Estratègia d'Igualtat de Gènere 2020-2025 de la Unió Europea, actual full de ruta per avançar en l'assoliment de l'equitat de gènere.
- d) L'Estatut d'autonomia de Catalunya, als seus articles 4.3, 19, 41 i 153, quant al reconeixement i garantia dels drets de les dones i la igualtat d'oportunitats de les dones i els homes, i la transversalitat en la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones.
- e) La Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, desenvolupa els preceptes estatutaris en matèria d'igualtat de gènere i dret de les dones i estableix mesures transversals en tots els ordres de la vida, amb la finalitat d'eradicar les discriminacions contra les dones.
- f) La Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, n'estableix els principis i regula les mesures i els procediments per garantir i fer efectius el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació, el respecte a la dignitat humana i la protecció davant qualsevol forma, acte o conducta de discriminació que es doni en l'àmbit territorial d'aplicació de la llei per raó de naixement o lloc de naixement; procedència, nacionalitat o pertinença a una minoria nacional; raça, color de pell o ètnia; opinió política o d'una altra índole; religió, conviccions o ideologia; llengua; origen cultural, nacional, ètnic o social; situació econòmica o administrativa, classe social o fortuna; sexe, orientació, identitat sexual i de gènere o expressió de gènere; ascendència; edat; fenotip, sentit de pertinença a grup ètnic; malaltia, estat serològic; discapacitat o diversitat funcional, o per qualsevol altra condició, circumstància o manifestació de la condició humana, real o atribuïda.

Doc. original signat per:
Meritxell Benedí Altés
27/10/2022

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al web csv.gencat.cat fins al 03/11/2025

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0EGQ7F56K9Z5P8M72T3JV2O52U7RHUQT

Data creació còpia:
03/11/2022 10:21:19

Pàgina 1 de 6

2. Normativa sobre l'informe d'impacte de gènere

- a) L'article 64.3.d. de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, estableix que els projectes de disposicions reglamentàries han d'anar acompanyats, entre d'altra documentació preceptiva, d'un informe d'impacte de gènere.
- b) L'article 3 lletra g) de la Llei 11/1989, del 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de les Dones, en la redacció donada per la Disposició final Primera de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que corresponen a aquest Institut elaborar i emetre els informes d'impacte de gènere i, en tot cas, els informes a què fa referència, entre altres, l'article 64.3.d. de la Llei 26/2010, precitada, tràmit intern que es dona per complet amb aquest document.

3. Normativa sobre l'ús no sexista ni androcèntric del llenguatge

- a) El principi vuitè de l'article 3 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que els poders públics, entre els quals s'inclou l'Administració de la Generalitat, han de fer un ús no sexista del llenguatge que eviti l'expressió de concepcions sexistes de la realitat i els usos androcèntrics i amb estereotips de gènere, i han de promoure un llenguatge respectuós amb les dones, amb les minories i amb totes les persones en general en l'atenció personal i en tota la documentació escrita, gràfica i audiovisual.
- b) La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, obliga els Poders Públics a implementar un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment a la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques (article 14.11).
- c) La [Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya](#), de l'any 2011, de la Direcció General de Política Lingüística, proposa una sèrie de solucions per evitar que aquests textos incloguin formes androcèntriques i generin disfuncions amb la normativa citada anteriorment.

4. Anàlisi material del text presentat

Els departaments de l'Administració de la Generalitat han d'incorporar la perspectiva de gènere de manera transversal en els seus decrets de reestructuració, atorgant funcions específiques de gènere a totes les unitats departamentals amb pes rellevant des d'aquest enfocament.

Assegurar la perspectiva gènere requereix que no es tracti com una qüestió genèrica o accessòria de l'objecte principal de la norma o política que es vol dur a terme, sinó que hi ha d'estar incorporada de manera transversal i implementada en totes les qüestions que aborda el text, formant-ne part genuïna.

L'anàlisi d'impacte de gènere és una qüestió bàsica en totes les polítiques de la Generalitat de Catalunya, ja que cal donar compliment als compromisos del govern de transformació feminista, de garantir la transversalitat de la perspectiva de gènere i de materialitzar els mandats de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

Pel que fa a la transversalitat, l'article 3 de la Llei 17/2015 disposa que els poders públics han d'aplicar la perspectiva de gènere en les actuacions, a tots els nivells i a totes les etapes, reconeixent el valor que aporten dones i homes i aplicant de manera positiva els canvis necessaris per a millorar la societat i respondre d'igual manera a les realitats, les oportunitats, les necessitats i les expectatives de les dones i dels homes.

La transversalitat de gènere és l'estratègia que permet garantir la incorporació de la perspectiva de gènere sistemàticament en el disseny, la planificació i l'avaluació de les polítiques, disposicions i normes a través de diversos mecanismes.

Conclusions

D'acord amb el que s'ha dit, l'Institut Català de les Dones efectua les següents aportacions respecte del Projecte de decret de reestructuració del Departament de la Presidència:

PRIMERA. Incloure en el text presentat a informe l'articulat necessari per tal que consti com a funció de l'Oficina d'Estratègia i Comunicació del President o Presidenta i del Govern, o de la unitat que l'assumeixi, la següent:

1. **Garantir un ús inclusiu, no sexista ni estereotipat del llenguatge en tota la informació, comunicació i documentació escrita, gràfica i audiovisual, interna i externa, que generi el Govern i la presidència de la Generalitat, i fomentar una presència equilibrada i una imatge plural de dones i homes en el tractament de la informació.**

SEGONA. Incloure en el text presentat a informe l'articulat necessari per tal que consti com a funció de la Secretaria de Mitjans de Comunicació i Difusió, o de la unitat que l'assumeixi, la següent:

1. **Vetllar perquè els mitjans de comunicació donin a conèixer les notícies sobre els esdeveniments relacionats amb les violències masclistes amb un tractament adequat de la informació, d'acord amb les directrius establertes a la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, i a la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació.**

TERCERA. Incloure en el text presentat a informe l'articulat necessari per tal que consti com a funció de la Secretaria de Govern Locals i de Relacions amb l'Aran, o de la unitat que l'assumeixi, la següent:

1. **Fomentar instruments de cooperació amb les administracions locals per a totes les polítiques públiques d'erradicació de les violències masclistes i, en especial, el disseny, el seguiment i l'avaluació de les mesures i dels recursos que s'han d'aplicar, amb la col·laboració del Departament d'Igualtat i Feminismes.**

QUARTA. Redacció alternativa de la lletra m) de l'apartat 1 de l'article 9 Secretaria d'Administració i Funció Pública, en els termes següents:

m) Establir les estratègies i els criteris per al desenvolupament i l'aplicació de les polítiques d'igualtat en matèria de funció pública, i **les actuacions per prevenir, detectar i resoldre les situacions de violències masclistes que es puguin produir a l'Administració de la Generalitat**, d'acord amb les directrius establertes a la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, i a la **Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.**

CINQUENA. Incloure en el text presentat a informe l'articulat necessari per tal que consti com a funció de la Direcció General de Bon Govern, Transparència i Participació, o de la unitat que l'assumeixi, la següent:

1. **Adoptar les mesures adients per assegurar la incorporació de la perspectiva de gènere interseccional als processos participatius, per incloure les veus de les dones en tota la seva diversitat.**

SISENA. Incloure en el text presentat a informe l'articulat necessari per tal que constin com a funcions de la Secretaria de Telecomunicacions i Transformació Digital, o de la unitat que les assumeixi, les següents:

1. **Promoure accions per afavorir la implantació de les polítiques digitals a partir de criteris d'igualtat, d'acord amb els criteris establerts a la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.**
2. **Adoptar les mesures adients per obrir dades amb perspectiva de gènere interseccional per a visualitzar les desigualtats i enriquir les polítiques públiques.**

SETENA. Redacció alternativa de l'article 11 Secretaria General de l'Esport i de l'Activitat Física, en els termes següents:

La Secretaria General de l'Esport i de l'Activitat Física manté el rang orgànic, les funcions i l'estructura previstos al Decret 19/2022, de 8 de febrer, **com també la planificació de les polítiques esportives garantint la igualtat efectiva de dones i homes pel que fa a la pràctica física i d'esport, tant de lleure com de competició a tots els nivells, d'acord amb les directrius establertes a la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.**

VUITENA. Afegir un nou apartat a l'article 3 del Decret 242/2007, de 6 de novembre, pel qual s'estableix el règim jurídic de la Comissió Assessora sobre la Publicitat Institucional, en els termes següents:

La composició de la Comissió s'ha d'atenir al principi de representació paritària de dones i homes, i ha de comptar, com a mínim, amb una persona membre experta en gènere interseccional per evitar que els continguts de la publicitat institucional vehiculin tàcitament o implícitament missatges sexistes i misògins.

NOVENA. D'altra banda, cal recordar les obligacions de caràcter transversal en matèria d'igualtat que ha de dur a terme el departament, i que cal atribuir a les unitats competents corresponents:

1. Garantir que tota la formació impartida es dugui a terme amb perspectiva de gènere amb el suport dels recursos formatius especialitzats que ofereixen l'Institut Català de les Dones i el Departament d'Igualtat i Feminismes, per a alts càrrecs, membres dels consells de direcció, comandaments i titulars de subdireccions, serveis i seccions, de tot el departament.
2. Garantir que s'incorporen clàusules socials d'igualtat en la contractació pública del departament, en els termes establerts a l'article 10 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.
3. Garantir que les bases reguladores de subvencions, beques i qualsevol altre tipus d'ajut públic que convoqui el departament inclogui la valoració del millor mitjà per a aconseguir la incorporació de la perspectiva de gènere, en els termes establerts a l'article 11 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.
4. Garantir que s'incorpora l'impacte de gènere en les memòries dels programes pressupostaris del departament, així com realitzar auditories de gènere sobre el compliment dels objectius incorporats en matèria d'igualtat de cada exercici pressupostari, en els termes establerts a l'article 17 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

5. Garantir el tractament sistemàtic de les variables sexe (dona/home) i identitat de gènere (dona/home/persona no binària) en totes les estadístiques, enquestes i recollida de dades personals que es duguin a terme, així com establir nous indicadors que permetin millorar el coneixement de les relacions de gènere, incorporant aquests indicadors en les operacions de planificació, anàlisi i avaluació del departament.

DESENA. Des del punt de vista formal, tot i la bona redacció del projecte, caldria modificar els termes androcèntrics emprats que seguidament s'esmenten per tal que no presentin disfuncions amb la normativa abans esmentada. Així:

- On diu “de tercers” hi ha de dir “**de terceres persones**”;
- On diu “els alts càrrecs” hi ha de dir “**els i les alts càrrecs**”;
- On diu “amb els agents socials” hi ha de dir “**amb els i les agents socials**”;
- On diu “els prestadors de serveis i operadors” hi ha de dir “**les persones prestadores de serveis i operadores**”
- On diu “registre unificat d'usuaris” ha de dir “**registre unificat d'usuaris i usuàries**”;
- On diu “resta d'agents implicats” hi ha de dir “**resta d'agents implicades i implicats**”;
- On diu “als agents socials” hi ha de dir “**als i a les agents socials**”;
- On diu “els agents socials” hi ha de dir “**els i les agents socials**”;
- On diu “els responsables” hi ha de dir “**els i les responsables**”;
- On diu “Els funcionaris” hi ha de dir “**El personal funcionari**” o bé “**Els funcionaris i les funcionàries**”;
- On diu “pels membres” hi ha de dir “**per les persones membres**”.

Meritxell Benedí Altés
Presidenta de l'Institut Català de les Dones

